

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2023-2026
Rok akademicki 2023/2024

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Klasyczne podstawy retoryki współczesnej
Kod przedmiotu*	IC2/30
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Humanistycznych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Polonistyki i Dziennikarstwa
Kierunek studiów	Dziennikarstwo i komunikacja społeczna
Poziom studiów	Studia pierwszego stopnia
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	Rok I, semestr 2
Rodzaj przedmiotu	Kierunkowy, MODUŁ PRZEDMIOTÓW UZUPEŁNIAJĄCYCH (Z ZAKRESU LITERATURY I TEORII LITERATURY)
Język wykładowy	polski
Koordynator	Dr hab. prof. UR Magdalena Patro-Kucab (kierownik kierunku studiów DiKS)
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	Dr hab. prof. UR Magdalena Patro-Kucab (autorka programu)

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykt.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
2	15	30							3

1.2. Sposób realizacji zajęć

w formie tradycyjnej

zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (zajęcia prowadzone są w formie zdalnej, jeśli wynika to z aktualnie obowiązujących przepisów).

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)**2. WYMAGANIA WSTĘPNE**

POSIADANIE PRZEZ STUDENTA PODSTAWOWEJ WIEDZY Z POETYKI, STYLISTYKI PRAKTYCZNEJ ORAZ HISTORII LITERATURY ANTYCZNEJ.

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C1	Rozwijanie umiejętności w zakresie analizy i interpretacji różnych odmian tekstów retorycznych i epistolograficznych (analiza wybranych mów, wystąpień, wypowiedzi itd. z uwzględnieniem określonych zagadnień antycznej teorii oraz historii retoryki).
C2	Poznanie topiki retorycznej.
C3	Przygotowanie studentów do samodzielnej lektury i analizy tekstów retorycznych różnych autorów.
C4	Przygotowanie studentów do samodzielnych występów publicznych.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych
EK_01	STUDENT/KA ZNA NAJWAŻNIEJSZE ZAGADNIENIA Z HISTORII I TEORII RETORYKI KLASYCZNEJ	K_Wo1
EK_02	STUDENT/KA POSIADA WIEDZĘ W ZAKRESIE TOPIKI RETORYCZNEJ	K_Wo3
EK_03	STUDENT/KA SAMODZIELNIE KOMONUJE I WYGŁASZA WŁASNĄ MOWĘ I/BĄDŹ ANALIZUJE WSKAZANY PRZEZ NAUCZYCIELA TEKST LITERACKI POD KĄTEM STRUKTURY RETORYCZNEJ	K_U6
EK_04	STUDENT/KA ROZUMIE POTRZEBĘ ROZWOJU POSIADANYCH PRZEZ SIEBIE UMIEJĘTNOŚCI I WIEDZY; STOSUJE NABYTĄ WIEDZĘ W DZIAŁALNOŚCI SPOŁECZNEJ.	K_Ko3

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne (wybór zagadnień – dobór zagadnień w danym roku akademickim ustala się ze studentami podczas spotkania organizacyjnego).
1. Zajęcia organizacyjne.
2. Historyczna genologia retoryki oraz miejsce retoryki w kulturze zachodniej: a) Powstanie retoryki. b) Miejsce retoryki w kształceniu. c) Pochwała i krytyka retoryki. d) Pojęcie i cel retoryki. Szkola grecka, rzymska, bizantyńska. Retoryka jako rodzaj władzy nad językiem.
3. Kompozycja tekstu z perspektywy retorycznej*: - dobór słownictwa; - wyrazy obcego pochodzenia; - budowa zdań; - retoryczne środki prezentacji.
4. Wykład teorii retoryki: inventio, dispositio, elocutio, memoria i actio. Układ mowy.
5. Analiza pytań (podział, założenia pytania, wieloznaczność pytań).
6. Mowa – klasyczna forma retoryczna.

7. Argumentacja logiczna (argumenty sylogistyczne; przykładowo: sylogizm, entymemat, dylemat, sorites, epichejremat) i wybrane błędy argumentacyjne .
8. Topika .
9. Mowy okolicznościowe (wystąpienia otwierające lub zamykające uroczystość; mowy jubileuszowe lub związane z innym świętem; wystąpienia towarzyskie; mowy żałobne).
10. Wygłaszanie mów (miejsce wystąpienia; przemawianie na dworze; mównica; posługiwanie się mikrofonem; korzystanie z notatek).

*zagadnienia wprowadzające, które umożliwią studentom poznającym dopiero kwestie z zakresu retoryki na efektywną i efektowną analizę oraz przygotowanie wypowiedzi (już u progu zajęć z retoryki)

B. Problematyka ćwiczeń, konwersatoriów, laboratoriów, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne
1. Zajęcia organizacyjne.
2. Jak budować własny „portret komunikacyjny”? * <ul style="list-style-type: none"> - słowa i zachowania – informacja o tym, kim jestem; - spójność wypowiedzi; - kontrola nad ciałem; - wrażenie wywierane na innych; - mówienie o sobie; - brak udawania kogoś, kim nie jestem; - godność i uprzejmość.
3. Jak przekonać słuchacza, że mówi się właśnie do niego* : <ul style="list-style-type: none"> - audytorium retoryczne (ja=my); - zwroty do audytorium; - pojęcie „ciemnej masy”; - pytania retoryczne (bez odpowiedzi i z odpowiedzią); - pochlebstwo i dowartościowanie; - potrzeby i oczekiwania; - białe i czarne charaktery.
4. Nauka o status (koniektura, definicja, translacja).
5. Kompozycja retoryczna : <ul style="list-style-type: none"> a. problem – rozwiązanie; b. sekwencja motywująca; c. twierdzenie – dane – uzasadnienie; d. obalenie argumentów przeciwnika.
6. Szybkie argumentowanie oraz porządki argumentacyjne .
7. Elokucja (tropy i figury retoryczne).
8. Zagadnienia tożsame z problematyką realizowaną podczas wykładów, które stanowią jej praktyczne rozwinięcie (mowa i rodzaje retoryczne, argumentacja logiczna, topika). Jak przygotować dowolne przemówienie? Samodzielne próby pisania i wygłaszania różnego rodzaju wypowiedzi o charakterze retorycznym.
Kolokwium/a zaliczeniowe.

3.4 Metody dydaktyczne

WYKŁAD I JEGO ELEMENTY, DEBATA, DYSKUSJA, PROJEKTY, PREZENTACJE MULTIMEDIALNE

Np.:

Wykład: wykład problemowy, wykład z prezentacją multimedialną, metody kształcenia na odległość

Ćwiczenia: analiza tekstów z dyskusją, metoda projektów (projekt badawczy, wdrożeniowy, praktyczny), praca w grupach (rozwiązywanie zadań, dyskusja), gry dydaktyczne, metody kształcenia na odległość
 Laboratorium: wykonywanie doświadczeń, projektowanie doświadczeń

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw., ...)
EK_o1	kolokwium, ćwiczenia ustne, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć	ĆW, K, EP
EK_o2	kolokwium, ćwiczenia ustne, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć	ĆW, K, EP
EK_o3	kolokwium, ćwiczenia ustne, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć	ĆW, K, EP
EK_o4	obserwacja w trakcie zajęć	K

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

	NA OCENĘ 2	NA OCENĘ 3	NA OCENĘ 4	NA OCENĘ 5
EK_W01	STUDENT/KA NIE ZNA NAJWAŻNIEJSZYCH ZAGADNIEŃ Z HISTORII I TEORII RETORYKI KLASYCZNEJ	STUDENT/KA ROZRÓŻNIA POJEDYNCZE ZAGADNIENIA Z HISTORII KLASYCZNEJ	STUDENT/KA ROZRÓŻNIA WIĘKSZOŚĆ ZAGADNIEŃ Z HISTORII I TEORII RETORYKI KLASYCZNEJ	STUDENT/KA ROZRÓŻNIA WSZYSTKIE ZAGADNIENIA Z HISTORII I TEORII RETORYKI KLASYCZNEJ
EK_W02	STUDENT/KA NIE POSIADA WIEDZY W ZAKRESIE TOPIKI RETORYCZNEJ	STUDENT/KA POSIADA W DOSTATECZNYM STOPNIU WIEDZĘ W ZAKRESIE TOPIKI RETORYCZNEJ	STUDENT/KA POSIADA W DOBRYM STOPNIU WIEDZĘ W ZAKRESIE TOPIKI RETORYCZNEJ	STUDENT/KA POSIADA W BARDZO DOBRYM STOPNIU WIEDZĘ W ZAKRESIE TOPIKI RETORYCZNEJ
EK_U03	STUDENT/KA NIE POTRAFI SKOMPONOWAĆ I WYGŁOSIĆ WŁASNEGO TEKSTU I/BĄDŹ ANALIZOWAĆ WSKAZANEGO PRZEZ NAUCZYCIELA TEKSTU LITERACKIEGO POD KĄTEM STRUKTURY RETORYCZNEJ	STUDENT/KA POTRAFI W DOSTATECZNYM STOPNIU SKOMPONOWAĆ I WYGŁOSIĆ WŁASNY TEKST I/BĄDŹ ANALIZOWAĆ WSKAZANY PRZEZ NAUCZYCIELA TEKST LITERACKI POD KĄTEM STRUKTURY RETORYCZNEJ	STUDENT/KA POTRAFI W DOBRYM STOPNIU SKOMPONOWAĆ I WYGŁOSIĆ WŁASNY TEKST I/BĄDŹ ANALIZOWAĆ WSKAZANY PRZEZ NAUCZYCIELA TEKST LITERACKI POD KĄTEM STRUKTURY RETORYCZNEJ	STUDENT/KA SAMODZIELNIE POTRAFI SKOMPONOWAĆ I WYGŁOSIĆ WŁASNY TEKST I/BĄDŹ ANALIZOWAĆ W BARDZO DOBRYM STOPNIU WSKAZANY PRZEZ NAUCZYCIELA TEKST LITERACKI POD KĄTEM STRUKTURY RETORYCZNEJ
EK_K04	STUDENT/KA NIE ROZUMIE POTRZEBY ROZWOJU POSIADANYCH PRZEZ SIEBIE UMIEJĘTNOŚCI I WIEDZY	STUDENT/KA ROZUMIE W DOSTATECZNYM STOPNIU POTRZEBĘ ROZWOJU POSIADANYCH PRZEZ SIEBIE UMIEJĘTNOŚCI I WIEDZY	STUDENT/KA ROZUMIE W DOBRYM STOPNIU POTRZEBĘ ROZWOJU POSIADANYCH PRZEZ SIEBIE UMIEJĘTNOŚCI I WIEDZY	STUDENT/KA ROZUMIE W BARDZO DOBRYM STOPNIU POTRZEBĘ ROZWOJU POSIADANYCH PRZEZ SIEBIE UMIEJĘTNOŚCI I WIEDZY

OCENA FORMATYWNA: F1. OCENA STOPNIA KOMUNIKOWANIA SIĘ NA LINII STUDENT – PROWADZĄCY, AKTYWNOŚĆ W CZASIE OMAWIANEJ TEMATYKI PRZEDMIOTU.

OCENA PODSUMOWUJĄCA: P1. OCENA Z KOLOKWIUMIÓW W TRAKCIE I NA KONIEC SEMESTRU (OBEJMUJĄCA TEMATYKĘ WSZYSTKICH OMAWIANYCH ZAGADNIEŃ).

Egzamin.

Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest zaliczenie ćwiczeń. Egzamin odbywa się w formie pisemnej i porusza tematykę podjętą na wykładach oraz tę zamieszczoną w materiałach zalecanych do samodzielnej lektury. Pytania mają charakter zamknięty, otwarty, problemowy.

Ocena – procenty (przykład) podano w odniesieniu do zakresu prawidłowej (tzn. zgodnej z wiedzą naukową, logiczną i samodzielną) odpowiedzi na zadane pytania:

- ocena bardzo dobra – 90%–100%
- ocena dobra plus – 79%–89%
- ocena dobra – 68%–78%
- ocena dostateczna plus – 61%–67%
- ocena dostateczna – **od 60%**

Ocena z egzaminu = średnia arytmetyczna z oceny uzyskanej z zaliczenia ćwiczeń i oceny uzyskanej z egzaminu pisemnego (co najmniej ocena dostateczna).

PUNKTACJA DOTYCZĄCA ĆWICZEŃ:

1. ŚREDNIA ARYTMETYCZNA ZE WSZYSTKICH UZYSKANYCH PODCZAS ĆWICZEŃ OCEN (POZA KOŁOKWIAMI)

5.0-4.56

A. OCENA BARDZO DOBRA Z ĆWICZEŃ

B. KOŁOKWIUM ZALICZONE NA OCENĘ PRZYNAJMNIEJ +DOBRA*

* OZNACZA OCENĘ Z KOŁOKWIUM WŁAŚCIWEGO (PIERWSZEGO). W PRZYPADKU KOŁOKWIUM POPRAWKOWEGO BIERZE SIĘ POD UWAGĘ ŚREDNIĄ ARYTMETYCZNA Z DWÓCH KOŁOKWIÓW, NP. PIERWSZE KOŁOKWIUM – NDST; DRUGIE KOŁOKWIUM DB; ŚREDNIA $6/2=3.0$.

2. ŚREDNIA ARYTMETYCZNA ZE WSZYSTKICH UZYSKANYCH PODCZAS ĆWICZEŃ OCEN (POZA KOŁOKWIAMI)

4.55-4.11

A. OCENA PLUS DOBRA Z ĆWICZEŃ

B. KOŁOKWIUM ZALICZONE NA OCENĘ PRZYNAJMNIEJ DOBRĄ

3. ŚREDNIA ARYTMETYCZNA ZE WSZYSTKICH UZYSKANYCH PODCZAS ĆWICZEŃ OCEN (POZA KOŁOKWIAMI)

4.10-3.51

A. OCENA DOBRA Z ĆWICZEŃ

B. KOŁOKWIUM ZALICZONE NA OCENĘ PRZYNAJMNIEJ +DOSTATECZNA

4. ŚREDNIA ARYTMETYCZNA ZE WSZYSTKICH UZYSKANYCH PODCZAS ĆWICZEŃ OCEN (POZA KOŁOKWIAMI)

3.50-3.11

A. OCENA PLUS DOSTATECZNA Z ĆWICZEŃ

B. KOŁOKWIUM ZALICZONE NA OCENĘ PRZYNAJMNIEJ DOSTATECZNA

5. ŚREDNIA ARYTMETYCZNA ZE WSZYSTKICH UZYSKANYCH PODCZAS ĆWICZEŃ OCEN (POZA KOŁOKWIAMI)

3.10-2.51

A. OCENA DOSTATECZNA Z ĆWICZEŃ

B. KOŁOKWIUM ZALICZONE NA OCENĘ PRZYNAJMNIEJ DOSTATECZNA

OCENA PRAC/ZADAŃ/PRZEMÓWIEŃ

DOKONUJĄC OCENY ZADAŃ (WYPOWIEDZI), BIERZE SIĘ POD UWAGĘ:

- SPRAWDZENIE WIEDZY MERYTORYCZNEJ SKORELOWANEJ Z ZADANIEM (CZYLI NP. UMIEJĘTNOŚĆ PRZEPROWADZENIA ANALIZY I INTERPRETACJI DANEJ WYPOWIEDZI Z ZASTOSOWANIEM NAUKOWYCH NARZĘDZI). A ZATEM – W ZWIĄZKU Z NAUCZANYM PRZEDMIOTEM – SPRAWDZA SIĘ ZNAJOMOŚĆ WIEDZY RETORYCZNEJ;
- UMIEJĘTNOŚĆ POSŁUGIWANIA SIĘ NOMENKLATURĄ NAUKOWĄ ZNAMIONUJĄCĄ WIEDZĘ Z ZAKRESU

RETORYKI;

- RETORYCZNĄ ZŁOŻONOŚĆ KOMUNIKATU;
- SPOSÓB PREZENTACJI (CZYLI WYGŁOSZENIE);
- ASPEKT ESTETYCZNY PRZEDSTAWIENIA I KOMUNIKATYWNOŚĆ, KLAROWNOŚĆ PRZEKAZU;
- JĘZYKOWO-STYLISTYCZNĄ POPRAWNOŚĆ;
- POMYSŁOWOŚĆ I ORYGINALNOŚĆ.

NIEOBECNOŚCI:

- DOPUSZCZA SIĘ 1 NIEOBECNOŚĆ – BEZ JAKICHKOLWIEK KONSEKWENCJI I WPŁYWU NA OCENĘ;
- KAŻDĄ KOLEJNĄ NIEOBECNOŚĆ NALEŻY ZALICZYĆ (TAKŻE W PRZYPADKU ZWOLNIENIA LEKARSKIEGO) – W PRZECIĄGU 2. TYGODNI O DNIA USTANIA ABSENCJI.

WSZYSTKICH STUDENTÓW OBOWIĄZUJE PRZYGOTOWANIE NA ĆWICZENIA MATERIAŁU TEORETYCZNEGO (ARTYKUŁÓW BĄDŻ WYKŁADÓW) – ZGODNIE Z WCZEŚNIEJSZYMI WSKAZANIAMI PROWADZĄCEGO PRZEDMIOT. STUDENCI SĄ ZOBOWIĄZANI SYSTEMATYCZNIE I AKTYWNIE UCZESTNICZYĆ W ZAJĘCIACH, ZALICZAJĄC KAŻDE WSKAZANE PRZEZ PROWADZĄCĄ ZADANIE RETORYCZNE.

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	45
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	3
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	22
SUMA GODZIN	75
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	3

* Należy uwzględnić, że 1 pkt. ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	---
zasady i formy odbywania praktyk	---

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

[wybór fragmentów nw. dzieł wg wskazań prowadzącego zajęcia]

- ARYSTOTELES, 2001, *DZIEŁA*, TŁ. RÓŻNI, WARSZAWA.
- ARYSTOTELES, 1988, *RETORYKA. POETYKA*, PRZEŁ., WSTĘPEM I KOMENT.

OPATRZ. H. PODBIELSKI, WARSZAWA.

- CICERO, 1973, *ROZMOWA O MÓWCY*, TŁ. E. RYKACZEWSKI, POZNAŃ.
- KWINTYLIAN, 1951, *KSZTAŁCENIE MÓWCY*, TŁ. M. BROŻEK, WROCŁAW. [KS. I, II, X]
- PLATON, 1958, *GORGIASZ*, TŁ. W. WITWICKI, WARSZAWA.

ORAZ

- ▶ KOROLKO M., 1998, *SZTUKA RETORYKI. PRZEWODNIK ENCYKLOPEDYCZNY*, WARSZAWA.
- ▶ *RETORYKA*, 2002, POD RED. M. BARŁOWSKIEJ, A. BUDZYŃSKIEJ-DACY, P. WILCZKA, WARSZAWA.
- ▶ RUSINEK M., ZAŁAŻYŃSKA A., 2018, *JAK SIĘ DOGADAĆ, CZYLI RETORYKA CODZIENNA*, KRAKÓW.
- ▶ VOLKMANN R., 1995, *WPROWADZENIE DO RETORYKI GREKÓW I RZYMIAN*, TŁUM. L. BOBIATYŃSKI, OPRAC., PRZYP., BIBL. H. CICHOCKA, J.Z. LICHAŃSKI, WARSZAWA.
- ▶ ZIOMEK J., 1990, *RETORYKA OPISOWA*, WROCŁAW.

Literatura uzupełniająca:

BARTHES R., 1977, *ANALIZA RETORYCZNA*, PRZEŁ. K. FALICKA, „PAMIĘTNIK LITERACKI”, Z. 2, S. 251–256.

BUTTLER D., H. KURKOWSKA, H. SATKIEWICZ, 1971, *KULTURA JĘZYKA POLSKIEGO*, WARSZAWA.

CIALDINI R., 1999, *WYWIERANIE WPŁYWU NA LUDZI. TEORIA I PRAKTYKA*, PRZEKŁ. B. WOJCISZKE, GDAŃSK.

DZIENNIKARSTWO I ŚWIAT MEDIÓW, 2000, POD RED. Z. BAURERA I E. CHUDZIŃSKIEGO, WYD. ZMIEN. I ROZSZ., KRAKÓW.

DUBISZ S., 1992, *JĘZYK I POLITYKA. SZKICE Z HISTORII STYLU RETORYCZNEGO*, WARSZAWA.

FILIP G., 2013, *MISTRZOWIE GRY NA ARGUMENTY. KAŁUŻYŃSKI, TREUGUTT, BIEŃKOWSKI*, RZESZÓW 2013.

FRAS J., 1999, *DZIENNIKARSKI WARSZTAT JĘZYKOWY*, WROCŁAW.

JAROSZYŃSKI CZ., JAROSZYŃSKI P., 1998, *PODSTAWY RETORYKI KLASYCZNEJ*, WARSZAWA.

KURCZ I., 2000, *PSYCHOLOGIA JĘZYKA I KOMUNIKACJI*, WARSZAWA.

LEMMERMANN H., 1997, *KOMUNIKACJA WERBALNA*, WROCŁAW.

LICHAŃSKI J.Z., 1992, *RETORYKA. OD ŚREDNIOWIECZA DO BAROKU. TEORIA I PRAKTYKA*, WARSZAWA.

LICHAŃSKI J. Z., 2000, *RETORYKA. OD RENESANSU DO WSPÓŁCZESNOŚCI: TRADYCJA I INNOWACJA*, WARSZAWA.

MAGRYŚ R., 1998, *RETORYKA W DOBIE OŚWIECENIA*, RZESZÓW.

OŻÓG K., 2001, *POLSZCZYŻNA PRZEŁOMU XX I XXI WIEKU*, RZESZÓW.

PATRO-KUCAB M., „VIVAT ACADEMIA, VIVANT PROFESSORES!” O POCHWALE WOŁYŃSKIEGO LICEUM NA PRZYKŁADZIE »III MOWY MIANEJ W KRZEMIEŃCU« ALOJZEGO FELIŃSKIEGO, [W:] „RZUCAJĄC WYZWANIE LUDZKIEMU PRZEMIJANIU”. ZAGADNIENIA LITERACKIE OŚWIECENIA POSTANISŁAWOWSKIEGO I INNE. KSIĘGA PAMIĄTKOWA W DZIESIĘCIOLECIE ŚMIERCI PROFESORA PIOTRA ŻBIKOWSKIEGO, POD RED. M. NALEPY, J. KOWAL, R. MAGRYŚIA, RZESZÓW 2021, S. 297–308.

PERELMAN CH., 1984, *IMPERIUM RETORYKI. RETORYKA I ARGUMENTACJA*, TŁ. M. CHOMICZ, WSTĘP J. WRÓBLEWSKI, WARSZAWA.

PERELMAN CH., 2003, *LOGIKA PRAWNICZA. NOWA RETORYKA*, TŁ. J. PAJOR, WARSZAWA 2003.

PISAREK W., 2002, *NOWA RETORYKA DZIENNIKARSKA*, KRAKÓW.

PISAREK W., 2002, *RETORYKA DZIENNIKARSKA*, KRAKÓW.

RETORYKA, 2000, POD RED. R. PRZYBYLSKIEJ I W. PRZYCZYNY, KRAKÓW.

RETORYKA ANTYCZNA I JEJ DZIEDZICTWO, 1996, WARSZAWA.

TEATR WYMOWY I PRZEMIANY RETORYKI UŻYTKOWEJ, 2004, POD RED. J. SZTACHELSKIEJ, J. MACIEJEWSKIEGO, E. DĄBROWICZ, BIAŁYSTOK.

TURASIEWICZ R., 1968, *ŻYCIE POLITYCZNE W ATENACH V I IV W. PRZED N.E.*, WROCŁAW – WARSZAWA – KRAKÓW.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej